

ПРАВИЛА ДЛЯ АВТОРІВ

«Український ботанічний журнал» публікує оригінальні статті з усіх напрямків ботаніки та мікології, а саме: загальних проблем, флористики й мікофлористики, геоботаніки, систематики, екології, еволюції, географії, морфології, анатомії, ембріології, фізіології, біохімії, клітинної та молекулярної біології рослин і грибів, історії флори та рослинності, ботанічного ресурсознавства й охорони рослинного світу. Рукописи приймаються українською, англійською та російською мовами (останньою – виключно від авторів з-поза меж України). Матеріали, подані до друку в інші видання чи вже опубліковані (повністю або частково), не приймаються і не розглядаються. Готуючи статті до друку, автори мають дотримуватися наведених нижче правил.

1. **Обсяг тексту** статей (разом зі списком літератури) не може перевищувати: проблемно-теоретичних, критичних і дискусійних – 20, оригінальних фактологічних – 12, коротких повідомлень – 5, рецензій, хроніки, а також статей із розділів «Ювілейні дати» та «Втрати науки» – 6 с. Рисунки і підписи до них, таблиці, реферати не входять у цей обсяг, але вони не повинні перевищувати обсяг текстової частини статті.

2. Стаття має супроводжуватися **рекомендацією** від установи, в якій проведено дослідження, або ж від відділення чи секції Українського ботанічного товариства, на засіданні яких була зроблена наукова доповідь з проблематики даної статті.

3. **Стаття має бути набрана на комп'ютері** у текстовому редакторі Word, роздрукована з одного боку аркуша паперу формату А4 (поля: зліва – 3, справа – 1, зверху – 3, знизу – 2,5 см; шрифт Times New Roman, кегль 14, 29 рядків, до 2000 знаків (з урахуванням пробілів) на сторінці).

4. **Розташування і оформлення матеріалу** статті мають бути такими:

- 1) ініціали та прізвище автора (авторів) великими літерами;
- 2) повна назва установи, де виконане дослідження;
- 3) адреса автора (авторів) з обов'язковим зазначенням поштового індексу та адреси його електронної пошти; якщо авторів декілька і працюють вони у різних установах, то після прізвищ авторів і перед назвами установ ставляться відповідні верхні індекси (арабськими цифрами);
- 4) назва статті – великими літерами напівжирним шрифтом; якщо в назві наводяться види рослин чи грибів, то в дужках обов'язково має бути вказана родина або таксон вищого рангу, до яких ці види належать;
- 5) ключові слова (не більше шести) подаються курсивом (латинські назви – звичайним шрифтом) і відокремлюються комами;
- 6) текст статті;
- 7) список літератури;
- 8) реферати українською, російською та англійською мовами;
- 9) супровідна інформація.

5. **Текст статті.** Стаття має включати такі розділи: «Вступ», «Об'єкти та методи досліджень», «Результати досліджень та їх обговорення», «Висновки» та, у разі необхідності, – «Подяки». В окремих випадках можливо є модифікація розділів. Так, таксономічні, флористичні, проблемно-теоретичні чи критичні статті можуть бути цілісними, не розбитими на розділи в тому разі, коли це робити недоцільно. Виклад тексту повинен бути чітким, стислим, без довгих історичних екскурсів і повторень.

Назви таксонів рослин і грибів від роду і нижче виділяються у тексті курсивом і лише латиною. При першому їх згадуванні вказуються автори таксонів, далі назви цих таксонів без авторів, за винятком тих спеціальних випадків, коли це потрібно зробити, щоб уникнути таксономічної неясності чи плутанини. При першому згадуванні видів рід подається повністю, надалі скорочується до однієї літери, за винятком тих випадків, коли речення розпочинається з назви виду, або ж коли мова йде про види, що належать до різних родів, назви

яких починаються з однієї й тієї ж літери. Назви таксонів від роду і нижче подаються курсивом, автори таксонів та їх ранг не курсивляться. Наприклад: *Vinca major* L. subsp. *bulgarica* (Pénces) S.I. Kozhukharov et Petrova. Прізвища авторів таксонів рослин друкуються відповідно до «The International Plant Names Index» [<http://www.ipni.org/index.html>], грибів – до «Index Fungorum» [<http://www.indexfungorum.org/Names/Names.asp>] або «Authors of Fungal Names» (Kirk, Ansell, 1992, 2004; електронний варіант довідника можна знайти на вказаній Інтернет-сторінці). У геоботанічних статтях назви синтаксонів домінантної класифікації подаються звичайним шрифтом і лише латинською мовою відповідно до написання їх у «Продромусе растительности Украины» (1991).

Текст має бути без переносів і вирівнювання з правого боку. Скорочення слів і словосполучень, крім загальноприйнятих, не дозволяються. Фізичні величини наводяться в одиницях системи СІ. Грецькі літери та літери середньоевропейського шрифту в роздрукованому варіанті обов'язково мають бути обведеними кольоровим маркером. Усі математичні формули слід вписати в текст. У формулах потрібно: а) великі літери позначити двома рисочками знизу, а малі – зверху (латинські та грецькі літери підкреслюються відповідно синім і червоним маркерами); б) верхні та нижні індекси і ступені (надрядкові та підрядкові позначення) – відповідними значками підняття (дугоподібне підкреслення знизу) або зниження (таке ж, але перевернуте надкреслення зверху індексу).

Літературні джерела цитуються таким чином: «...як зазначалося у працях Ж. Краузе (Krause, 1970, 1972a, b, 1975), Ж. Краузе зі співавт. (Krause et al., 1972), В.П. Іваненка (1973, 1975, 1980a, б), О.М. Косих (Косых, 1975), О.М. Косих зі співавт. (Косых и др., 1976), С.І. Петренка і В.М. Сидорової (1979) та О.А. Тарасенка зі співавт. (1980), цей вид тривалий час розглядали у роді *Vinca* L.» або ж «...цей вид тривалий час розглядали у роді *Vinca* L. (Krause, 1970, 1972a, b, 1975; Krause et al., 1972; Іваненко, 1973, 1975, 1980a, б; Косых, 1975; Косых и др., 1976; Петренко, Сидорова, 1979; Тарасенко зі співавт., 1980)». При цьому бажано дотримуватися хронології, як це продемонстровано на даному прикладі. Якщо декілька праць різних авторів датовані одним і тим же роком, тоді вони в межах конкретного року подаються за кириличним, потім – латинським алфавітом. Наприклад: «Види роду *Vinca* інтенсивно досліджували в деяких європейських країнах (Іваненко, 1975; Косых, 1975; Краузе, 1975)». У тих випадках, коли праця написана колективом авторів і їхні прізвища не наведені на титульній сторінці, то у фразі цитується повна назва твору із вказівкою року публікації, а у дужках – за одним-двома першими словами її назви, наприклад: цей вид занесено до двох останніх видань «Червоної книги України» (1996, 2009); деяку інформацію про цей вид знаходимо в ряді праць (Геоботанічне районування..., 1977; Определитель..., 1987; Червона книга..., 2009, та ін.).

Інтернет-сторінки цитуються так само, як і літературні джерела, а у випадку відсутності прізвища автора чи назви електронної публікації посилання наводиться безпосередньо в тексті як http адреса, наприклад: ...та про поширення цього виду (<http://www.cybertruffle.org.uk/cybernome/eng/index.htm>).

6. **Таблиці.** Цифровий матеріал має оброблятися статистично, зводиться в таблиці й не дублюватися в тексті. Таблиці повинні бути компактними, їхні шапки – точно відповідати змісту граф. Автор розміщує таблиці в тексті (в тому числі й у електронному варіанті статті) там, де він хотів би бачити їх в опублікованій праці. Крім того, вони надсилаються окремими електронними файлами, названими «Table01», «Table02» і т.д. На кожну таблицю має бути посилання в тексті.

7. **Ілюстрації** (фото, штрихові рисунки, графічний матеріал тощо) подаються лише в електронній формі, у форматах tiff або cdr. Допускається також формат jpeg (jpg), однак зображення слід зберегти в режимі «максимальний». Ілюстрації мають бути якісними, чіткими й достатньо контрастними, не перевантаженими текстовими надписами. Бажано подавати їх кольоровими, оскільки на Інтернет-сторінці є можливість розміщувати PDF файли статей з кольоровими ілюстраціями. Однак автори повинні пам'ятати, що в журналі ілюстрації будуть чорно-білими (з градацією сірого), отже, рекомендується перевірити, як вони виглядатимуть у сірих тонах. У випадку, коли подаються змонтовані таблиці ілюстрацій, усі зобра-

ження на такій таблиці мають бути максимально вирівняними за яскравістю та контрастом. Розмір ілюстрацій не повинен перевищувати 13—17 см. При цьому слід орієнтуватися і на обсяг підписів. Якщо вони досить великі, то потрібно відповідно зменшити висоту ілюстрації. Роздільна здатність ілюстрацій має бути щонайменше 300 пікселів на дюйм. На таблицях кожне зображення позначається зліва направо і згори донизу малими кириличними чи латинськими літерами (залежно від мови статті), які розміщуються в нижньому лівому кутку кожного зображення. Збільшення подається у вигляді добре помітного штриха і пояснюється у підписі до ілюстрації.

Автор розміщує ілюстрації в тексті (в тому числі і в електронному варіанті статті, значно зменшивши їх розмір, щоб весь файл, створений у редакторі WORD, не був надто великим) там, де б він хотів бачити їх в опублікованій праці. Крім того, вони надсилаються окремими повнорозмірними електронними файлами, названими «Figure01», «Figure02» і т.д.

Кожна ілюстрація повинна мати підпис, причому обов'язково мовою, якою написана стаття, а також англійською. У підписах наводиться назва ілюстрації, пояснюються значення усіх кривих, літер, цифр тощо, вказується розмір штриха. На кожну з ілюстрацій має бути посилання в тексті.

8. Список літератури містить лише процитовані праці і складається за абетковим принципом (спочатку кирилицею, потім латиницею). Праці одного й того ж автора розміщуються у хронологічній послідовності. Якщо протягом року опубліковано декілька праць, вони позначаються відповідно літерами *a*, *b*, *c* і т.д. (латинськими *a*, *b*, *c* і т.д. для праць, написаних мовами, що використовують латиницю) — поряд із роком видання праці (1970а, 1970б, 1985b, 2000c тощо). Далі (також за абетково-хронологічним принципом) розміщують праці, написані кількома авторами, причому наводяться прізвища й ініціали усіх співавторів, незалежно від їх кількості.

Посилання на Інтернет-сторінки, що мають автора і назву електронної публікації, також подають у списку за абетковим принципом. Перевага надається цитуванню, запропонованому автором Інтернет-сторінки, а за його відсутності посилання подається за такою схемою: автор, дата публікації чи оновлення (якщо є), заголовок, http адреса, дата перегляду.

Список має бути оформлений відповідно до наведених нижче прикладів.

Статті із журналів і вісників

Некрасова Г.Ф., Ронжина Д.А., Малеева М.Г., Пьянков В.И. Фотосинтетический метаболизм и активность карбоксилирующих ферментов у надводных, плавающих и погруженных листьев гидрофитов // Физиол. раст. — 2003. — **50**, № 1. — С. 65—75.

Heluta V., Takamatsu S., Harada M., Voytyuk S. Molecular phylogeny and taxonomy of Eurasian *Neoeversyphe* species infecting Asteraceae and *Geranium* // Persoonia. — 2010. — **24**. — Р. 81—92.

Статті із збірників праць, тез та інших книг

Лавренко Е.М. Травяная растительность субтропических континентальных районов СССР // Вопр. географии: Сб. статей для XVII Междунар. географ. конгресса. — М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1956 — С. 217—226.

Котов М.И. Ранник — *Scrophularia* L. // Флора УРСР. — К.: Вид-во АН УРСР, 1960. — С. 455—469.

Rejmánek M., Richardson D.M., Pyšek P. Plant invasions and invasibility of plant communities // Vegetation ecology / Ed. by E. Van der Maarel. — Oxford: Blackwell Science, 2005. — Р. 332—355.

Посилання на книги, монографії

Маргалеф Р. Облик биосферы. — М.: Наука, 1992. — 214 с.

Takhtajan A.L. Diversity and classification of flowering plants. — New York: Columbia Univ. Press, 1997. — 663 p.

Посилання на препринти, автореферати дисертацій, депоновані праці

Ткаченко В.С. Автогенез степів України. Автореф. дис. ... д-ра біол. наук. — К., 1992. — 42 с.

Посилання на Інтернет-сторінки

Stevens P.F. (2001 onwards). Angiosperm Phylogeny Website. Version 9, June 2008 [and more or less continuously updated since] <http://www.mobot.org/mobot/research/apweb/> (22.03.2010).

або:

Clayton W.D., Harman K.T., Williamson H. (2006 onwards). GrassBase – The Online World Grass Flora. <http://www.kew.org/data/grasses-db.html> (22.03.2010).

9. **Реферати** пишуться за такою формою:

- 1) ініціали і прізвище автора (прізвища авторів) курсивом;
- 2) повна назва установи, де виконане дослідження, назва населеного пункту, де розміщена установа; якщо авторів декілька і працюють вони у різних установах, то після прізвищ авторів і перед назвами установ ставляться відповідні верхні індекси (арабськими цифрами);
- 3) назва статті — великими літерами (звичайний шрифт);
- 4) текст реферату;
- 5) ключові слова (не більше шести), подаються курсивом (латинські назви видів – звичайним шрифтом), відокремлюються комами.

10. **Супровідна інформація.** На окремому аркуші (окремій сторінці в електронному варіанті) обов'язково подаються такі відомості про всіх авторів статті: 1) прізвище, ім'я та по батькові; при цьому вказується автор, який листуватиметься з редакцією; 2) науковий ступінь і посада; 3) службові адреси із зазначенням поштового індексу; 4) контактні номери телефонів; 5) адреси електронної пошти. Крім того, тут має бути підписана провідним автором довідка — гарантія того, що надана в статті інформація не порушує нічиїх авторських прав, стаття не була надрукована раніше і не подана до будь-якого іншого видання.

11. **До редакції надсилаються** два роздруковані та підписані усіма авторами примірники статті, супровідна інформація, рекомендація установи, де виконана робота, чи підрозділу Українського ботанічного товариства, де вона доповідалася, а також електронною поштою або на цифровому носії (лазерному диску тощо) — файли, що містять текст статті, таблиці, реферати, ілюстрації та супровідну інформацію про автора (авторів). Датою надходження статті до редакції вважається дата отримання її паперового варіанту, а в разі її переробки — дата отримання остаточного варіанту.

12. **Праці, в яких описуються нові таксони**, будуть розглядатися редакційною колегією лише в разі надання відповідної довідки з гербарію наукової установи, до якого здали на зберігання голотипи цих таксонів. Ізотипи, а також дублети зразків рідкісних видів, мають бути передані до Національного гербарію Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України (KW).

13. Редколегія може рекомендувати статті для депонування. Правила депонування опубліковані в № 5 за 1996 р. Реферати депонованих статей публікуватимуться в окремому розділі журналу.

14. **Статті, що не відповідають цим правилам, не реєструються і не приймаються до розгляду редколегією.**

15. Редколегія залишає за собою право беззаперечного відхилення статей на підставі анонімних або відкритих рецензій або/чи експертних висновків членів редколегії або інших фахівців.